

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Aleksander
Nazwisko: Resz
Miejsce urodzenia: Rybczewice
Data urodzenia: 18-07-1907
Imię ojca: Emanuel
Imię matki: Władysława
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
-----------------	-----------------	-------

Akta Sądu Wojskowego Lubelskiego Garnizonu w sprawie karnej nr GL 145/44, prowadzonej w 1944 roku przeciwko Aleksandrowi Reszowi, oskarżonemu o przynależność do Armii Krajowej po jej rozwiązaniu do zatrzymania go 20.10.1944, pełnienie tam funkcji referenta organizacyjnego Rejonu V (Obwód Lublin-miasto) oraz utrzymywanie kontaktów organizacyjnych z innymi członkami AK, co zakwalifikowano jako przestępstwo z art. 1 dekretu PKWN z 30.10.1944 o ochronie Państwa. Oficer śledczy Resortu Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie wszczął formalnie śledztwo przeciwko niemu dopiero 25.11.1944 (nr akt R-351) i zakończył je następnego dnia (wcześniejsze czynności od 20.10.1944, w tym przesłuchania, dokumentowano w języku rosyjskim i tłumaczono potem na polski). W dniu 27.11.1944 śledczy RBP wydał Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu A. Resza, zatwierdził je 28.11.1944 podprokurator NPWP/NPW, który tego samego dnia sporządził akt oskarżenia. Dnia 02.12.1944 Sąd Wojskowy Lubelskiego Garnizonu uznał Aleksandra Resza winnym tego, że do 20.10.1944 „należał do nielegalnego związku pod nazwą >Armia Krajowa<, mającego na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego, pełniąc w nim funkcję referenta organizacyjnego 5 rejonu w Lublinie”, za co skazał go na karę śmierci oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze. Wyrok był ostateczny i nie podlegał zaskarżeniu, 06.12.1944 zatwierdził go gen. K. Świerczewski. Prośb o łaskę nie uwzględniono. Z dokumentów wynika, że A. Resz był urzędnikiem pocztowym, miał na utrzymaniu żonę i dwoje dzieci w wieku 2 i 5 lat. Według Protokołu wykonania wyroku śmierci, został rozstrzelany w Więzieniu na Zamku w Lublinie 12.12.1944, o godz. 16.35. Do akt dołączono Rewizję nadzwyczajną Ministra Sprawiedliwości z 30.04.1990 (SK. III 633/220/89) oraz odpis Wyroku Sądu Najwyższego z 27.09.1990 (V KRN 158/90), który uniewinnił A. Resza od czynów przypisywanych mu w 1944 roku, uznając, że wydany wobec niego wyrok śmierci „był nie tylko bezpodstawny, ale i haniebny”, zaś jego działalność stanowiła „cenny wkład do walki naszego narodu o zachowanie suwerenności”.

Akta o sygn. IPN BU 872/2421 (GL. 145/44), dokumentacja z lat 1989-1991, związana z Rewizją nadzwyczajną i unieważnieniem wyroku SWLG z 02.12.1944, w aktach o sygn. IPN BU 724/2 (Ministerstwo Sprawiedliwości, SK III 633/220/89), sygn. IPN BU 1209/539 (Naczelna Prokuratura Wojskowa, Pn. Rew. 143/91, Żo. 26/90), sygn. IPN BU 3547/132 (Sąd Najwyższy, V KRN 158/90).

Akta nadzoru Naczelnej Prokuratury Wojskowej w Warszawie z 1944 roku, w sprawie nr Pr. N. 94/44, dotyczącej Aleksandra Resza. Znajdują się tu dokumenty odnoszące się do prowadzonego przeciwko niemu śledztwa, tj. odpisy Postanowień RBP w Lublinie z 25.11 i z 26.11.1944 – odpowiednio o wszczęciu śledztwa i o jego zamknięciu, a także projekt aktu oskarżenia z 28.11.1944, odpis wyroku Sądu Wojskowego Lubelskiego Garnizonu z 02.12.1944 (GL. 145/44) oraz egzemplarz protokołu wykonania wyroku śmierci na A. Reszu z 12.12.1944.

Akta o sygn. IPN BU 837/204 (Pr. N. 94/44).

Księga główna więźniów śledczych Więzienia na Zamku w Lublinie za okres 09.10 - 11.12.1944. Pod poz. 1361 znajduje się wpis dotyczący Aleksandra Resza, osadzonego z nakazu RBP. Jako kwalifikację prawną popełnionego przez niego czynu wpisano „AK”. Odnotowano, że do więzienia „przybył” 23.11.1944 (brak danych, gdzie przetrzymywano go wcześniej).

Akta o sygn. IPN Lu 3/18.

Księga główna więźniów śledczych Więzienia na Zamku w Lublinie za okres 25.10.1944 - 22.02.1945. Pod poz. 654 znajduje się wpis dotyczący Aleksandra Resza, oskarżonego o „AK”. Według wpisu, w więzieniu osadzono go 23.11.1944, na podstawie rozkazu RBP z 22.11.1944. W rubryce zawierającej dane o zwolnieniu wpisano datę 12.12.1944, zaś w „Uwagach” odnotowano: „ubył” (w ten sposób określano w ewidencji wykonanie kary śmierci).	Akta o sygn. IPN Lu 3/19.
Repertorium Najwyższego Sądu Wojskowego z 1944 roku, obejmujące sprawy z „najwyższym wymiarem kary”. Pod poz. 226, z numerem sprawy 145/44, znajduje się wpis dotyczący Aleksandra Resza, skazanego na karę śmierci przez Sąd Wojskowy Lubelskiego Garnizonu. Podano tu kwalifikację prawną czynu – art. 1 Dekretu PKWN (z 30.10.1944), daty: wydania wyroku – 02.12.1944, jego zatwierdzenia – 06.12.1944 oraz wykonania – 12.12.1944. Wskazano też przewodniczącego składu sędziowskiego – ppor. (Edward) Rataj i zatwierdzającego wyrok – gen. (Karol) Świerczewski.	Akta o sygn. IPN BU 878/47 (III/433/47).
Rejestr wyroków Sądu Wojskowego Garnizonu Lubelskiego/ Sądu Wojskowego Lubelskiego Garnizonu za lata 1944-1945. Pod numerem sprawy GL. 145/44 znajduje się wpis dotyczący Aleksandra Resza. Zawiera on informację o numerze wyroku wydanego w tej sprawie – 120 oraz o jego dacie – 02.12.1944.	Akta o sygn. IPN BU 872/3472 (306/55/3544, 3).
Materiały śledcze i operacyjne Wydziału Śledczego oraz Wydziału III WUBP/WUdsBP Lublin z lat 1944-1955, dotyczące członków AK-WiN z terenu Lubelszczyzny, w tym pełniących w tych strukturach funkcje kierownicze, aresztowanych przez organy bezpieczeństwa po wkroczeniu do Lublina wojsk sowieckich i polskich. Dokumentację tę zarchiwizowano pod sygn. 4047/III. Tom 4 akt zawiera oryginalne dokumenty AK-WiN z lat 1944-1945, pozyskane przez UB/UdsBP (m.in. raporty, meldunki, rozkazy personalne). Wśród nich znajduje się „Lista rozstrzelanych AK-owców na Zamku w Lublinie za okres od 13.XII.44 r. do 9.I.45 r.”, podpisana pseudonimem „Sarna”. Zestawienie obejmuje m.in. Aleksandra Resza, obok personaliów podano też adres jego zamieszkania w Lublinie.	Akta o sygn. IPN Lu 06/719, t. 4 (4047/III).
Akta nadzoru Naczelnej Prokuratury Wojskowej w Warszawie z 1944 roku, dotyczące sprawy prowadzonej przeciwko dwóm członkom AK oskarżonym o dezercję z wojska. Znajduje się tu pismo Prokuratora Wojskowego Garnizonu Lubelskiego z 13.12.1944, przy którym przesłał on Naczelnemu Prokuratorowi Wojska Polskiego protokoły wykonania wyroków śmierci z dnia 12.12.1944, odnoszące się do 9 osób wymienionych w tymże piśmie. Wśród nich wpisano Aleksandra Resza.	Akta o sygn. IPN BU 837/194 (Pr. N. 81/44).
Według zapisów kartoteczno-ewidencyjnych, 28.10.1974 w archiwum Wydziału „C” KW MO Lublin złożono akta osobowe więźnia Więzienia na Zamku w Lublinie, dotyczące Aleksandra Resza, członka AK „po wyzwoleniu”, skazanego wyrokiem Sądu Wojskowego Lubelskiego Garnizonu z 02.12.1944 na karę śmierci. Nadano im sygn. 14566/III. Odnotowano, iż w 1990 roku dokumentację tę przekazano do Okręgowej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie.	Akt o sygn. 14566/III KW MO/WUSW Lublin nie odnaleziono. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

„Notatki informacyjne z opracowania pod względem ewidencyjno-operacyjnym i archiwalnym” akt więziennych, złożonych w Wydziale „C” KW MO/WUSW Lublin (w grupie sygnaturowej III), wyłączone z materiałów archiwalnych w związku z ich przekazaniem w 1990 roku do OKBZpNP w Lublinie. Znajduje się tu notatka z 25.10.1974, odnosząca się do sprawy Aleksandra Resza, wyłączona z akt o sygn. 14566/III. Odnotowano w niej, że „po wyzwoleniu” A. Resz należał do „nielegalnej organizacji AK”, za co w grudniu 1944 został skazany na karę śmierci, wyrok wykonano.

Akta o sygn. IPN Lu 0374/24.

„Kwestionariusze osobowe” stanowiące załączniki do „Charakterystyki Nr 5 [pierwotnie Nr IV A] dotyczącej nielegalnej organizacji AK-WiN Obwodu Lublin – miasto, działającej w okresie od lipca 1944 r. do kwietnia 1947 r.” (druk 1979 rok) oraz do „Charakterystyki Nr 85 nielegalnej organizacji Armia Krajowa Obwodu Lublin – miasto, działającej w okresie od lipca 1944 r. do września 1945 r.” (druk 1984 rok). Opracowania te przygotowano w Wydziale „C” KW MO/WUSW Lublin, a ich egzemplarze przekazano też do Biura „C” MSW. Do obu „Charakterystyk” sporządzono imienne „Kwestionariusze osobowe” dotyczące Aleksandra Resza (odpowiednio z 30.10.1974 i 10.03.1984). Odnotowano w nich, że do dnia aresztowania, tj. 20.10.1944, należał on do „nielegalnej organizacji AK”, gdzie pełnił funkcję referenta organizacyjnego Rejonu V w Obwodzie Lublin-miasto. W dniu 02.12.1944 Sąd Wojskowy Lubelskiego Garnizonu skazał go za to na karę śmierci, wyrok wykonano 12.12.1944. Podstawę źródłową do opracowania obu „Kwestionariuszy” stanowiły akta 14566/III, przechowywane w archiwum Wydziału „C” KW MO/WUSW Lublin.

Akta o sygn. IPN Lu 0136/18 (116/30, Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki Nr 5), sygn. IPN Lu 0136/125 (116/137, Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki Nr 85), sygn. IPN BU 0187/5, t. 2 (Charakterystyka Nr 5, p. 5, Kwestionariusze osobowe), sygn. IPN BU 0187/83, t. 3 (Charakterystyka Nr 85, p. 87, Kwestionariusze osobowe).

Dokumentacja dotycząca ustalania, przechowywania i przekazywania zachowanych materiałów więzień z lat 1944-1956 oraz akt osób osadzonych tam z przyczyn politycznych – korespondencja, protokoły zdawczo-odbiorcze, wykazy zmarłych i straconych (materiały te w różnych okresach pozostawały w dyspozycji jednostek podległych CZŻK, Wydziału „C” KW MO/WUSW Lublin, Archiwum Państwowego w Lublinie, OKBZpNP w Lublinie/ OKŚZpNP IPN w Lublinie). Znajdują się tu m.in. tabelaryczne zestawienia zmarłych i straconych w Więzieniu na Zamku w Lublinie, w których figuruje Aleksander Resz, skazany na karę śmierci, rozstrzelany 12.12.1944 – m.in. „Wykaz osób skazanych w 1944 r.” z 13.07.1970, niedatowany „Wykaz osób zmarłych lub straconych – przestępstwa polityczne w latach 1944-1956”.

Akta o sygn. IPN Lu 3/16, sygn. IPN Lu 3/17, sygn. IPN Lu 575/3.